

ПРИЛОЖЕНИЕ А

МЕЖДУНАРОДЕН ДОГОВОР

за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие

ПРЕАМБЮЛ

ДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ,

УБЕДЕНИ в особения характер на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, техните отличителни черти и проблеми, изискващи определени решения;

ЗАГРИЖЕНИ от непрекъснатата ерозия на тези ресурси;

СЪС ЗНАНИЕТО, че растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие са от общ интерес за всички страни, във връзка с това, че всички страни зависят в голяма степен от растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие с произход от други места;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че съхраняването, проучването, събирането, описването, оценяването и документирането на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие е от основно значение за постигане целите на Римската Декларация за световната осигуреност на прехрана и на Плана за действие, приет на Срещата на високо равнище по световна прехрана, и за устойчиво развитие на селското стопанство за настоящото и бъдещите поколения, и че е необходимо спешно засилване на капацитета на развиващите се страни и на страните с икономики в преход за ангажиране с тези задачи;

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, че Глобалният план за действие за съхраняването и устойчивото използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие е международно договорена рамка за тези дейности;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие са суровини от първа необходимост за генетично подобряване на културите чрез прилагани от земеделските стопани селекция, класическо отглеждане на растения или модерни биотехнологии, и че са крайно необходими в приспособяването към непредвидими промени в околната среда и бъдещите човешки потребности;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че миналият, настоящият и бъдещият принос на земеделските стопани във всички краища на света, и по-специално тези в центровете на произход и разнообразие, за съхраняване, подобряване и предоставяне на разположение на тези ресурси, съставлява основата на правата на земеделските стопани;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ също, че правата за запазване, използване, размяна и самостоятелно опазване на ниво стопанство на семена и друг размножителен материал, и за участие във взимането на решения във връзка със справедливото и равнопоставено поделение на ползите от употребата на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие са от съществено значение за упражняване на правата на земеделските стопани, както и за издигането им на национално и международно равнище;

КАТО ПРИЗНАВАТ, че настоящият договор и други международни споразумения свързани с него следва взаимно да се допълват и обосновават с оглед на устойчивото развитие на селското стопанство и осигуреността на прехрана;

КАТО ПОТВЪРЖДАВАТ, че никаква част от настоящия договор не следва да се тълкува по подразбиране при промяна в правата и задълженията на договарящите се страни по други международни споразумения;

КАТО ОСЪЗНАВАТ, че с изложените по-горе факти не се цели създаването на йерархия между настоящия договор и други международни споразумения;

КАТО ОСЪЗНАВАТ, че въпросите, свързани с управление на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, са пресечната точка между земеделието, околната среда и търговията, и убедени в необходимостта от хармонизиране и координация на тези сектори;

КАТО ОТЧИТАТ своята отговорност към миналите и бъдещите поколения за съхраняване на световното разнообразие на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че при упражняване на суверенните си права върху техните растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, държавите могат взаимно да се възползват от създаването на ефективна многостранна система за улеснен достъп до договорена селекция на тези ресурси и за справедливото и равнопоставено поделение на ползите, възникващи от тяхното използване; и

В ЖЕЛАНИЕТО СИ да сключат международно споразумение в рамките на Организацията на Обединените нации по прехрана и земеделие, по-нататък документа наричана ФАО, по силата на член XIV на Устава на ФАО;

СЕ ДОГОВОРИХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧАСТ I

ВЪВЕДЕНИЕ

Член I

Цели

1.1. Целите на настоящия договор са опазване и устойчиво развитие на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, и справедливо и равнопоставено поделение на ползите възникващи от тяхното използване, в съответствие с Конвенцията за биологично разнообразие, за устойчиво селско стопанство и осигуреност на прехрана.

1.2. Тези цели следва да се постигат чрез тясно обвързване на настоящия договор с Организацията на Обединените нации за прехрана и земеделие и с Конвенцията за биологично разнообразие.

Член 2

Използвана терминология

По смисъла на настоящия договор, посочените тук термини следва да имат значенията, които им се определят по-нататък документа. Тези дефиниции не са предназначени да обхващат търговията със стоки:

„*in situ* опазване” означава опазването на екосистеми, естествени местообитания и поддържането, и възстановяването на жизнени популации от видове в тяхното естествено обкръжение, и в случай на култивирани растителни видове, в обкръжения, където те са развили своите отличителни свойства;

„*ex situ* опазване” означава опазването на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие извън тяхното естествено отглеждане;

„растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие” означава всеки генетичен материал от растителен произход, който е с реална или потенциална стойност за прехрана и земеделие;

„генетичен материал” означава всеки материал от растителен произход, включително репродуктивен и вегетативен размножителен материал, съдържащ функционални единици на наследственост;

„разнообразие” означава растителна съвкупност в рамките на отделен ботанически таксон от най-ниската известна степен, дефинирана с изрази за възпроизводимост на неговите отличителни и други генетични характеристики;

„*ex situ* колекция” означава сбирка от растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, поддържани извън тяхното естествено отглеждане;

„дентър на произход” означава географски район, в който култивиран, или диво растящ растителен вид първо е развил своите отличителни свойства.

„дентър на разнообразие на култури” означава географски район с високо ниво на генетично разнообразие на културни видове в условия на тяхното естествено обкръжение (*in situ*).

Член 3

Обхват

Настоящият договор се отнася до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие.

ЧАСТ II

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 4

Общи задължения

Всяка договаряща се страна осигурява съответствие на нейните закони, нормативни разпоредби и процедури със задълженията ѝ, както е предвидено в настоящия договор.

Член 5

Опазване, проучване, събиране, описване, оценяване и документиране на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие

5.1. Всяка договаряща се страна, в зависимост от националното си законодателство и в сътрудничество с други договарящи страни, когато е уместно поддържа интегриран подход към проучването, опазването и устойчивото използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие и, по-специално при необходимост:

- а) прави преглед и опис на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, вземайки под внимание състоянието и степента на изменение в съществуващите популации, включително онези, които са с потенциална употреба, и, когато е възможно, оценява опасностите за тях;
- б) насърчава събирането на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, и съответната информация, свързана с растителни генетични ресурси, които са застрашени или са с потенциална употреба;
- в) насърчава или подкрепя, което е уместно, усилията на местни земеделски стопани и общини да управляват и опазват наместо в стопанството своите растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие;
- г) насърчава опазването *in situ* на диви родственици на културни растения и диви растения за производство на храна, включително в защитени територии, чрез оказване подкрепа на усилията на местните общности;
- д) сътрудничи за подпомагане развитието на ефективна и устойчива система за опазване *ex situ*, като обръща дължимото внимание на необходимостта от съответна документация, описване, възстановяване и оценяване, и насърчаване на развитието и трансфера на подходящите за тази цел технологии, с оглед подобряване на устойчивото използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие;
- е) наблюдава и контролира поддържането на жизнеността, степента на изменение и генетичната цялост на колекциите от растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие.

5.2. Договарящите се страни следва, когато е уместно, да предприемат мерки за намаляване до минимум или, ако е възможно, за отстраняване на опасностите за растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

Член 6

Устойчиво използване на растителни генетични ресурси

6.1. Договарящите се страни разработват и поддържат подходяща политика и правни мерки, които подпомагат устойчивото използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

6.2. Устойчивото използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие може да включва мерки като:

- а) водене на справедлива селскостопанска политика, която при необходимост поощрява развитието и поддържането на различни системи на земеделие, усилващи устойчивото използване на биологичното разнообразие в селското стопанство и други естествени ресурси;
 - б) укрепване на научните изследвания, водещи до засилване и опазване на биологичното разнообразие чрез максимално увеличаване на вътрешновидовото и междувидовото изменение заради земеделските стопани, и по-специално онези, които създават и използват свои собствени сортове и прилагат екологични принципи в поддържане на почвеното плодородие и в борба с вредителите, болестите и плевелите;
 - в) насърчаване, когато се налага, на усилията в растениевъдството, които, с участието на земеделските стопани, и по-специално в развиващите се страни, засилват капацитета за отглеждане на сортове специално приспособени към почвените, икономическите и екологичните условия, включително в най-отдалечените райони;
 - г) разширяване на генетичната база на културните растения и увеличаване обхвата на генетичното разнообразие на разположение на земеделските стопани;
 - д) насърчаване при необходимост на разширеното използване на местни и приспособени на местно ниво културни растения, сортове и неоползотворени видове;
 - е) подкрепяне, когато е уместно, на по-широкото използване на сортовото и видовото разнообразие в управлението на ниво земеделско стопанство, в опазване и устойчиво използване на културните растения и при създаване на силни връзки с развитието на растителната селекция и земеделието, с оглед намаляване уязвимостта и генетичната ерозия на културите, и оказване на съдействие за увеличено световно производство на храни, което да съответства на устойчивото развитие;
- и
- ж) преразглеждане и, при необходимост, коригиране на стратегиите и нормативните разпоредби в растениевъдството, отнасящи се до пускане на сортове и разпределение на семена.

Член 7

Национални отговорности и международно сътрудничество

7.1. Всяка договаряща се страна следва при необходимост да включи в своите политики и програми за развитие на земеделието и на селските райони

дейностите, посочени в членове 5 и 6, и да сътрудничи с другите Договарящи страни, пряко или чрез ФАО и други свързани с нея международни организации, в опазването и устойчивото използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

7.2. Международното сътрудничество следва да се насочи по-специално към:

- а) създаване или засилване на съществуващите способности на развиващите се страни и страните с икономики в преход за опазване и устойчиво използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие;
- б) засилване на международните дейности за насърчаване на опазването, оценяването, документирането, генетичното подсилване, растителната селекция, производството на семена; и споделяне на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, и съответната информация и технологии, осигурявайки достъп до тях, и размяната на такива, в съответствие с част IV;
- в) поддържане и укрепване на институционалните мерки, предвидени в част V;
- и
- г) прилагане на стратегията за финансиране, посочена в член 18.

Член 8

Техническа помощ

Договарящите се страни приемат да съдействат или двустранно, или чрез съответните международни организации, за предоставяне на техническа помощ на Договарящи страни, и по-специално развиващи се страни и страни с икономики в преход, с цел подпомагане прилагането на настоящия договор.

ЧАСТ III

ПРАВА НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ

Член 9

Права на земеделските стопани

9.1. Договарящите се страни признават огромния принос, който местните и туземни общности и земеделски стопани от всички райони на света, и по-специално онези в центровете на произход и генетично разнообразие на култури, са давали и ще продължават да дават за опазване и развитие на растителните генетични ресурси, които съставляват основата на производството на хранителни и селскостопански продукти в целия свят.

9.2. Договарящите се страни приемат, че националните правителства носят отговорността за реализиране на правата на земеделските стопани, свързани с 22004A1223(02) -ЦПР-редактиран

растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие. В съответствие със своите потребности и приоритети, всяка договаряща се страна следва, ако е уместно и според своето национално законодателство, да приложи мерки за защита и подкрепяне на правата на земеделските стопани, включително:

- а) защита на традиционните знания, свързани с растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие;
- б) правото на справедливо участие в поделене на ползите от оползотворяване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие; и
- в) правото на участие във взимането на решения на национално ниво, свързани с опазването и устойчивото използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

9.3. Някоя част от настоящия член не следва да се тълкува по начин, който ограничава правата на земеделските стопани да запазват, използват, разменят и продават запазени в стопанството семена или размножителен материал, в зависимост от националните закони и когато е уместно.

ЧАСТ IV

МНОГОСТРАННА СИСТЕМА НА ДОСТЪП И ПОДЕЛЯНЕ НА ПОЛЗИТЕ

Член 10

Многостранна система за достъп и поделене на ползите

10.1. В отношенията си с други държави, договарящите се страни признават суверенните права на Държавите върху техните собствени растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, включително и това, че правото на достъп до тези ресурси е в ръцете на националните правителства и зависи от националните законодателства.

10.2. При упражняване на техните суверенни права, договарящите се страни приемат да въведат многостранна система, която да бъде ефективна, ефикасна и прозрачна, както за улесняване на достъпа до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, така и за справедливо и равнопоставено поделене на ползите, възникващи от оползотворяване на тези ресурси, на базата на допълване и взаимно подкрепяне.

Член 11

Обхват на многогранната система

11.1. В подкрепа на целите за опазване и устойчиво използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, и за справедливо и равнопоставено поделене на ползите, възникващи от тяхната употреба, както се посочва в член 1, многогранната система следва да обхваща растителните

генетични ресурси за прехрана и земеделие, описани в приложение I, въведени в съответствие с критериите за осигуреност на прехрана и взаимна зависимост.

11.2. многостранната система, така както е определена в член 11.1, включва всички растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, изброени в приложение I, които са под управлението и контрола на договарящите се страни, и във владение на държавата. С оглед постигане на възможно най-пълнен обхват на многостранната система, договарящите се страни приканват всички други собственици на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, фигуриращи в приложение I, да включат тези растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие в многостранната система.

11.3. Договарящите се страни също приемат да приложат подходящи мерки за насърчаване на физическите и юридическите лица под тяхна юрисдикция, които притежават растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, описани в приложение I, да включат тези растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие в многостранната система.

11.4. В срок от две години от влизането на Договора в сила, Управителният орган следва да направи оценка на напредъка в процеса на включване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, упоменати в алинея 11.3, в многостранната система. След тази оценка, Управителният орган решава дали достъпът ще продължава да се улеснява за онези физически и юридически лица, посочени в алинея 11.3, които не са включили споменатите растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие в многостранната система, или да предприеме други мерки, каквито сметне за уместни.

11.5. Многостранната система също следва да включва растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, изброени в приложение I и поддържани в колекциите *ex situ* на Международните центрове за изследвания в областта на селското стопанство на Консултативната група по Международни изследвания в областта на селското стопанство (CGIAR).

Член 12

Улеснен достъп до растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, включени в многостранната система

12.1. Договарящите се страни приемат, че улесненият достъп до растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие по линия на въведената многостранна система, посочена в член 11, следва да съответства на разпоредбите на настоящия договор.

12.2. Договарящите се страни се съгласяват да прилагат необходимите правни или други подходящи мерки за осигуряване на такъв достъп за други Договарящи страни чрез многостранната система. В тази връзка, такъв достъп трябва да се осигури също за юридическите и физическите лица под юрисдикцията на всяка от договарящите се страни, в съответствие с разпоредбите на член 11.4.

12.3. Такъв достъп следва да се осигури в съответствие с посочените по-нататък условия:

- а) достъп се предоставя единствено с цел оползотворяване и опазване на ресурсите за научни изследвания, растителна селекция и обучение за прехрана и земеделие, при условие че тази цел не включва химически, фармацевтични и/или други промишлени цели, различни от прехрана или изхранване. В случай на култури с многобройни употреби (хранителни и нехранителни), включването им в многостранната система и предоставянето им за улеснен достъп следва да се определя от значението им за осигуряване на прехрана;
- б) достъпът следва да се дава експедитивно, без необходимост от проследяване на отделните случаи на допускане и да бъде безплатен или, когато се определя такса, тя да не надвишава минималният направен разход.
- в) всички налични паспортни данни и, според приложимия закон, всякаква друга свързана с това налична неконфиденциална информация, служеща за описание, следва да бъде на разположение заедно с предоставените растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие;
- г) в получената от многостранната система бланка получателите не могат да предявяват искове за права върху интелектуална собственост или други права, които ограничават улеснения достъп до растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие или техните генетични части или компоненти;
- д) достъп до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, които са в процес на развитие, включително материал създаван от земеделски стопани, се дава по усмотрение на лицето, което го създава, през периода на развитието му;
- е) достъпът до растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, защитени с права върху интелектуална или друга собственост, следва да бъде в съгласие със съответните международни споразумения и национални закони;
- ж) растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, до които има достъп по линия на многостранната система и които са опазвани, следва да продължават да се предоставят на многостранната система от получателите им, по условията на настоящия договор; и
- з) без ущърб на другите разпоредби по настоящия член, договарящите се страни се съгласяват, че достъпът до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, които се намират в условия *in situ*, се предоставят в съответствие с националното законодателство или, при отсъствие на такова законодателство, в съответствие с норми, каквито Управителният орган може да наложи.

12.4. В тази връзка, улеснен достъп, по членове 12.2 и 12.3, се предоставя в съответствие със стандартно споразумение за трансфер на генетичен материал (МТА), което се приема от Управителния орган и съдържа разпоредбите на член 12.3, букви а), г) и ж), както и разпоредбата за поделение на ползите, посочена в член 13.2, букви г) ii), и в други свързани с този въпрос разпоредби на настоящия договор, както и разпоредбата, че получателят на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие следва да изисква условията на 22004A1223(02) -ЦПР-редактиран

МТА да се прилагат по отношение на трансфера на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие до друго лице или субект, както и по отношение на всички следващи трансфери на тези растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие.

12.5. Договарящите се страни гарантират, че в случай на спорове, възникнали по повод на споразумения за трансфер на генетичен материал (МТА), съществува възможност да се иска парично обезщетение, в съответствие с приложимите условия на правораздаването по тяхната правна система, като приемат, че задълженията възникнали по тези МТА падат изключително върху страните по тези споразумения.

12.6. В случай на бедствия, договарящите се страни се съгласяват да предоставят улеснен достъп до съответните растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие в многостранната система, с цел да съдействат за възстановяване на селскостопанските системи, в сътрудничество с координаторите за оказване на помощ при бедствия.

Член 13

Поделяне на ползите в многостранната система

13.1. Договарящите се страни приемат, че улесненият достъп до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, включени в многостранната система, сам по себе си е основна полза от многостранната система и се съгласяват, че ползите натрупани от нея следва да се поделят справедливо и равнопоставено, в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

13.2. Договарящите се страни приемат че ползите, включително търговски, възникващи от използването на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие по линия на многостранната система, следва да се поделят справедливо и равнопоставено чрез следните механизми: обмен на информация, достъп до технологии и трансфер на технологии, изграждане на капацитет и поделяне на ползите, възникващи от комерсиализацията, като взема под внимание приоритетните области на дейност в текущия Глобален план на действие, под ръководството на Управителния орган.

а) Обмен на информация

Договарящите се страни се съгласяват да предоставят информация, включваща каталози и описи, информация за технологии, резултати от технически, научни и социално-икономически изследвания, включително описание, оценяване и оползотворяване, във връзка с растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие по линия на многостранната система. Предоставяната информация следва да не бъде конфиденциална, да е обект е на приложимия закон и да отговаря на националния капацитет. Такава информация се предоставя на всички Договарящи страни по настоящия договор чрез информационната система, предвидена в член 17.

б) Достъп до технологии и трансфер на технологии

и) Договарящите се страни се ангажират да предоставят и/или улесняват достъпа до технологии за опазване, описване, оценяване

и използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие по линия на многостранната система. Приемайки, че трансфер на някои технологии може да се осъществи само чрез генетичен материал, договарящите се страни следва да предоставят и/или улесняват достъпа до такива технологии и генетичен материал по линия на многостранната система, и да подобряват сортовете и генетичния материал, създавани чрез използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие по линия на многостранната система, в съответствие с разпоредбите на член 12. Достъпът до такива технологии, подобрени сортове и генетичен материал следва да се предоставя и/или улеснява при съблюдаване на приложимите закони за вещни права и достъп, и в съответствие с националния капацитет.

- ii) Достъпът до технологии и трансферът на технологии до страни, и по-специално развиващи се страни и страни с икономики в преход, се извършва чрез набор от мерки като създаване и поддържане на тематични групи по култури за използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, и участие в такива групи, всякакъв вид партньорство в научноизследователска и развойна дейност, и в съвместни търговски начинания, свързани с получавания материал, с развитие на човешките ресурси и с ефективен достъп до научноизследователската база.
- iii) Достъпът до технологии и трансферът на такива, както се споменава в i) и ii) по-горе, включително и защитеният с права върху интелектуална собственост, до развиващи се Договарящи страни, и по-специално най-слабо развити страни и страни с икономики в преход, следва да се осигурява и/или улеснява при справедливи и най-благоприятни условия, и по-специално в случая с технологии използвани за опазване, както и технологии в полза на земеделските стопани в развиващите се страни, и по-специално в най-слабо развити страни и страни с икономики в преход, включително при взаимно договорени концесионни и преференциални условия, чрез партньорство в научноизследователската и развойна дейност по линия на многостранната система. Такъв достъп и трансфер следва да се осигурява при условия на признаване на подходящата и ефективна защита на правата върху интелектуалната собственост и на съвместимост с тях.

в) *Изграждане на капацитет*

Вземайки под внимание потребностите на развиващите се страни и страните с икономики в преход, както се вижда от приоритета, който те определят за изграждането на капацитет в областта на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие в техните планове и програми, когато ги има, по отношение на растителните генетични ресурси обхванати от Многонационалната система, договарящите се страни се съгласяват да дадат приоритет на i) създаване и/или засилване на програми за научно и техническо образование и обучение в областта на опазване и устойчиво използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, ii) разработване и засилване на техническите

средства за опазване и устойчиво използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, и по-специално в развиващи се страни и страни с икономики в преход, и iii) извършване на научни изследвания, за предпочитане и по възможност в развиващи се страни и страни с икономики в преход, в сътрудничество с институции от тези страни, и развиване на капацитет за такива изследвания в области, в които са необходими.

г) *Поделяне на паричните и други ползи от продажбите*

- i) Договарящите се страни се съгласяват, по силата на многостранната система, да вземат мерки за постигане на комерсиално поделяне на ползите чрез включване на частния и на публичния сектор в дейностите определени в настоящия член, чрез партньорство и сътрудничество, включително с частния сектор в развиващите се страни и в страни с икономики в преход, в областта на научните изследвания и разработването на технологии;
- ii) Договарящите се страни приемат, че стандартното Споразумение за трансфер на материал, упоменато в член 12.4, следва да съдържа изискване за това, че получател, използващ за търговски цели продукт, който е растителен генетичен ресурс за прехрана и земеделие и който включва в състава си материал, достъпен по линия на многостранната система, следва да плати по механизма посочен в член 19.3е разумен дял от ползите, възникнали от продажбите на този продукт, освен когато такъв продукт се предоставя без ограничение на други за извършване на допълнителни изследвания и растителна селекция, в който случай получателят използващ продукта за търговски цели трябва да бъде насърчен да извърши гореспоменатото плащане.

На първото си заседание Управителният орган следва да определи размера, формата и начина на плащане, в съответствие с търговската практика. Управителният орган може да реши да въведе различни размери на плащане за различните категории получатели, които използват такива продукти за търговски цели. Може да вземе решение за необходимостта от освобождаване от това плащане на дребни земеделски стопани в развиващите се страни и в страни с икономики в преход. Управителният орган може, на определени периоди, да преразглежда размерите на плащането с оглед постигане на справедливо и равнопоставено поделяне на ползите, и може също да прецени, в рамките на петгодишен период от влизане в сила на настоящия договор, дали задължителното изискване за плащане при споразумение за трансфер на материал трябва да се прилага и в случаи, когато такива предложени на пазара продукти се предоставят без ограничения на други за извършване на допълнителни научни изследвания и за растителна селекция.

13.3. Договарящите се страни приемат, че ползите, възникващи от използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, поделени по линия на многостранната система, следва да се насочват най-напред, пряко и непряко, към развиващите се страни и страните с икономики в преход, които

опазват и използват устойчиво растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

13.4. На първото си заседание управителният орган следва да обмисли подходяща политика и критерии за конкретна помощ по силата на договорената стратегия за финансиране, установена в член 18, за опазване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие в развиващи се страни и страни с икономики в преход, които са направили значителен принос за разнообразяване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие в многостранната система, и/или които имат специални потребности.

13.5. Договарящите се страни признават, че способността за пълно прилагане на Глобалния план за действие, и по-специално от развиващи се страни и страни с икономики в преход, зависи в голяма степен от ефективното прилагане на настоящия член и на стратегията за финансиране, предвидена в член 18.

13.6. Договарящите се страни следва да обмислят варианти на стратегия за доброволни вноски за поделение на ползите, при което хранително-преработвателната промишленост, възползваща се от растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, следва да внесе своя принос в многостранната система.

ЧАСТ IV

ПОДКРЕПЯЩИ ЕЛЕМЕНТИ

Член 14

Глобален план за действие

Приемайки, че настоящият Глобален план за действие за опазване и устойчиво използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие е важен за настоящия договор, договарящите се страни следва да подкрепят ефективното му осъществяване, включително чрез действия на национално ниво и, при необходимост, чрез международно сътрудничество, за да осигурят последователна рамка за изграждане на капацитет, трансфер на технологии и информационен обем, имайки предвид разпоредбите на член 13.

Член 15

***Ex situ* колекции от растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие**

15.1. Поддържани от Международните центрове за изследвания в областта на селското стопанство на Консултативната група по Международни научни изследвания в областта на селското стопанство и други международни институции, договарящите се страни признават значението, което имат за настоящия договор *ex situ* колекциите от растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, пазени под попечителството на Международните центрове за научни изследвания в селското стопанство (IARCs) на Консултативната група по международни научни изследвания в областта на селското стопанство (CGIAR). Договарящите се страни призовават IARCs да

подпишат споразумения с Управителния орган във връзка с тези *ex situ* колекции, в съответствие със следните условия:

- а) растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, изброени в приложение С на настоящия договор и съхранявани от IARCs, следва да се предоставят в съответствие с разпоредбите посочени в част IV на настоящия договор.
- б) растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, различни от изброените в приложение I на настоящия договор и събрани преди влизането му в сила, които се пазят от IARCs, следва да се предоставят в съответствие с разпоредбите на сега действащото споразумение за трансфер на материал, съгласно споразуменията между IARCs и ФАО. Управителният орган следва да изменя това споразумение за трансфер на материал не по-късно от момента на провеждане на второто си редовно заседание, след консултация с IARCs, в съответствие със съответните разпоредби от настоящия договор, и по-специално членове 12 и 13, и при следните условия:
 - i) Международните центрове за научни изследвания в селското стопанство периодично информират Управителния орган за сключените споразумения за трансфер на генетичен материал по план, въведен от Управителния орган;
 - ii) Договарящите се страни, на чиято територия от колекциите *in situ* са събрани растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, предоставят при поискване образци от тези растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, без споразумение за трансфер на материал (МТА);
 - iii) Ползите, възникващи по силата на горното МТА, които се натрупват по механизма споменат в член 19.3е, се отнасят по-специално до опазване и устойчиво развитие на въпросните растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, и в частност до тези, включени в националните и регионални програми в развиващите се страни и страните с икономики в преход, и по-специално в центровете за разнообразие и в най-слабо развитите страни, и
 - iv) IARCs предприемат подходящи мерки, в съответствие с техния капацитет, за поддържане на ефективното спазване на условията на споразуменията за трансфер на материал, и информират Управителния орган в случаи на неспазване на тези условия;
- в) IARCs признават правото на Управителния орган да осъществява ръководство в провеждане на политиката по отношение на *ex situ* колекциите, съхранявани от тях и попадащи под разпорежданията на настоящия договор;
- г) научно-техническите средства за съхраняване на *ex situ* колекциите остават под разпореждането на IARCs, които се ангажират да управляват и да се разпореждат с тези *ex situ* колекции, в съответствие с международно приетите стандарти, и по-специално Стандартите на генната банка, одобрени от Комисията на ФАО по генетични ресурси за прехрана и земеделие;

- д) по искане на Международен център за изследвания в областта на селското стопанство (IARC), Секретарят следва да положи усилия за осигуряване на съответната техническа помощ;
- е) Секретарят има по всяко време право на достъп до оборудването, както и на контрол върху всички извършвани дейности, свързани с опазването и разменянето на материала, обхванат от настоящия член;
- ж) ако системното поддържане на съхраняваните от IARCs *ex situ* колекции е възпрепятствано или застрашено от някакво събитие, включително *непреодолима сила*, Секретарят, с одобрението на приемащата страна, оказва помощ, според възможностите си, за евакуиране или трансфер на материала.

15.2. Договарящите се страни се съгласяват да предоставят улеснен достъп до растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, посочени в приложение I по линия на многостранната система, на IARCs на Консултативната група по международни научни изследвания в областта на селското стопанство (CGIAR), които са подписали споразумения с Управителния орган в съответствие с настоящия договор. Тези центрове се включват в списък, който се пази от секретаря и се предоставя на договарящите се страни при поискване.

15.3. Материал, различен от описания в приложение I, който е получен и съхранен от Международните центрове за изследвания в областта на селското стопанство (IARCs) след влизане в сила на настоящия договор, следва да бъде достъпен при условия съвместими с онези, които са взаимно договорени между центрoвете получатели на материала, и страната на произход на тези ресурси или страната, която ги е придобила в съответствие с Конвенцията за биологично разнообразие или друг приложим закон.

15.4. Договарящите се страни са насърчавани да осигуряват достъп на IARCs, които са подписали споразумения с Управителния орган, при взаимно договорени условия, до растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие неключени в списъка в приложение I, които са важни за програмите и дейностите на IARCs.

15.5. Управителният орган също се стреми към постигане на споразумения за целите изложени в настоящия член с други свързани с въпроса международни институции.

Член 16

Международни мрежи за растителни генетични ресурси

16.1. Сътрудничеството в областта на международните растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие се насърчава или развива въз основа на съществуващите споразумения и в съответствие с условията на настоящия договор, с оглед постигане на възможно най-пълно покритие на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

16.2. Договарящите се страни насърчават при необходимост всички свързани с въпроса институции, включително държавни, честни, неправителствени,

научноизследователски, по растителна селекция и други, да участват в международните мрежи.

Член 17

Глобална информационна система за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие

17.1. Основавайки се на съществуващите информационни системи, договарящите се страни следва да си сътрудничат за развиване и укрепване на глобална информационна система за подпомагане на обмена на информация по научно-технически и екологични въпроси, свързани с растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, с тази разлика, че този информационен обмен допринася за разделяне на ползите чрез предоставяне на информация за растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие на всички Договарящи страни. При развиване на глобалната информационна система ще се търси сътрудничество чрез финансовия механизъм на Конвенцията за биологично разнообразие.

17.2. Въз основа на уведомяване от договарящите се страни се дава ранно предупреждение за опасности, застрашаващи ефективното поддържане на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, с оглед съхраняване на материала.

17.3. Договарящите се страни сътрудничат с Комисията по генетични ресурси за прехрана и земеделие на ФАО при периодичната ѝ преоценка на състоянието на световните растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, с оглед да се улесни осъвременяването на настоящия Глобален план за действие, упоменат в член 14.

ЧАСТ VI

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Финансови ресурси

18.1. В изпълнение на настоящия договор, договарящите се страни се ангажират да прилагат стратегия на финансиране в съответствие с разпоредбите на настоящия член.

18.2. Целите на стратегията на финансиране са да се увеличи достъпността, прозрачността и ефективността на предоставянето на финансови ресурси за извършване на дейности по настоящия договор.

18.3. За да мобилизира финансирането на приоритетни дейности, планове и програми, и по-специално в развиващите се страни и страните с икономики в преход, и като взема под внимание Глобалния план за действие, Управителният орган периодично поставя цели за такова финансиране.

18.4. В съответствие с настоящата стратегия за финансиране:

- а) Договарящите се страни предприемат необходими и подходящи мерки в рамките на Управителните органи на съответните международни механизми, фондове и организации, за да осигурят дължимия приоритет и внимание за ефективното разпределение на предвидените и договорени средства за изпълнение на планове и програмите по настоящия договор;
 - б) Степента, в която Договарящите развиващи се страни и договарящите се страни с икономики в преход изпълняват ефективно своите задължения по настоящия договор, зависи от ефективното разпределение, и в частност от страна на Договарящите развити страни, на средствата упоменати в настоящия член. Договарящите развиващи се страни и договарящите се страни с икономики в преход отреждат дължимия приоритет на собствените си планове и програми за изграждане на капацитет в областта на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие;
 - в) Договарящите развити страни също така предоставят, а Договарящите развиващи се страни и страни с икономики в преход се възползват от финансови ресурси за изпълнение на настоящия договор чрез двустранни и регионални, и многостранни канали. Тези канали включват механизма, посочен в член 19.3е;
 - г) всяка договаряща се страна приема да се ангажира и предоставя финансови средства за националните дейности по опазване и устойчиво използване на растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие, в съответствие с националните възможности и финансови средства. Предоставените финансови средства не следва да се използват за дейности несъвместими с настоящия договор, и по-специално в области свързани с международна търговия със стоки;
 - д) Договарящите се страни приемат, че финансовите ползи, възникващи от член 13.2г са част от стратегията на финансиране;
 - е) Доброволни вноски могат да се правят също от Договарящи страни, частния сектор, вземайки под внимание разпоредбите на член 13, неправителствени организации и от други източници. Договарящите се страни приемат, че Управителният орган следва да обмисли вариантите за стратегия за насърчаване на такива вноски.
- 18.5. Договарящите се страни приемат, че трябва да се определи като приоритет изпълнението на договорените планове и програми за земеделските стопани в развиващите се страни, и по-специално в най-слабо развитите, и в страните с икономики в преход, които опазват и използват устойчиво растителните генетични ресурси за прехрана и земеделие.

ЧАСТ VII

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 19

Управителен орган

19.1. С настоящото се създава Управителен орган за този Договор, с участието на всички Договарящи страни.

19.2. Всички решения на Управителния орган се взимат с консенсус, освен ако чрез консенсус не се приеме друг метод за взимане на решение по определени мерки, с изключение на решения във връзка с членове 23 и 24, за които винаги се изисква консенсус.

19.3. Функциите на Управителния орган са да оказва съдействие за пълното изпълнение на настоящия договор, вземайки под внимание неговите цели и, по-специално:

- а) да ръководи и направлява политиката, с оглед наблюдение и при необходимост приемане на препоръки за изпълнение на настоящия договор, и по-специално за работата на многостранната система;
- б) да приема планове и програми за изпълнение на настоящия договор;
- в) на първото си заседание да приеме и периодично да преразглежда стратегията на финансиране за изпълнение на настоящия договор, в съответствие с разпоредбите на член 18;
- г) да приеме бюджета на настоящия договор;
- д) да обмисли и, в зависимост от наличието на необходими средства, да създаде спомагателни органи, каквито могат да потрѣбват, със съответните им пълномощия и състав;
- е) при необходимост да въведе подходящ механизъм, като например доверителна сметка, за получаване и оползотворяване на натрупаните финансови средства за целите на изпълнение на настоящия договор;
- ж) да установява и поддържа сътрудничество с други свързани с тази област международни организации и органи по договори, и по-специално Конференцията на страните по Конвенцията за биологично разнообразие, по въпроси влизащи в обхвата на настоящия договор, включително тяхното участие в стратегията на финансиране;
- з) да обмисля и при необходимост да приема изменения на настоящия договор, в съответствие с разпоредбите на член 23;
- и) да обмисля и при необходимост да приема изменения на приложенията към настоящия договор, в съответствие с разпоредбите на член 24;
- й) да обмисли варианти на стратегия за насърчаване на доброволното плащане на вноски, и по-специално с позоваване на членове 13 и 18;
- к) да изпълнява всякакви други функции, каквито могат да са необходими за постигане на целите на настоящия договор;

- л) да взема под внимание съответните решения на Конференцията на страните по Конвенцията за биологично разнообразие и други свързани с тази област международни организации и органи по договори;
- м) при необходимост да информира Конференцията на страните по Конвенцията за биологично разнообразие и други свързани с тази област международни организации и органи по договори за въпроси, отнасящи се до изпълнението на настоящия договор;

и

- н) да одобрява условията на споразуменията с Центровете за научни изследвания в областта на селското стопанство (IARCs) и други международни институции по член 15, и да преглежда и прави изменения на Международното споразумение за трансфер по член 15.

19.4. По силата на член 19.6, всяка договаряща се страна има един глас и може да бъде представяна на заседанията на Управителния орган от един делегат, който може да се придружава от заместник, и от експерти и съветници. Заместниците, експертите и съветниците могат да участват в работата на Управителния орган, но нямат право да гласуват, с изключение на случаи, когато са надлежно упълномощени да заместват делегата.

19.5. Организацията на обединените нации, нейните специализирани агенции и Международната агенция за атомна енергия, както и всяка държава, която не е договаряща се страна по настоящия договор, могат да бъдат представяни като наблюдатели на заседанията на Управителния орган. Всяка друга организация или агенция, държавна или неправителствена, квалифицирана в области свързани с опазването и устойчивото използване на растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, която е информирала Секретаря за желанието си да бъде представена като наблюдател на заседание на Управителния орган, може да бъде приета, освен ако най-малко една трета от договарящите се страни не направят възражение. Приемането и участието на наблюдатели се подчинява на процедурните правила, приети от Управителния орган.

19.6. Организация членка на ФАО, която е договаряща се страна, и държавите членувачи в организация членка, които са Договарящи страни, упражняват правата си на членство и изпълняват задълженията си на членове в съответствие с Устава и Общите правила на ФАО, при извършване на необходимите промени.

19.7. Управителният орган приема и при необходимост изменя собствените си процедурни и финансови правила, които следва да не противоречат на настоящия договор.

19.8. За наличието на кворум на заседанията на Управителния орган е необходимо присъствие на делегати, представляващи болшинството от договарящите се страни.

19.9. Управителният орган провежда редовни заседания най-малко веднъж на две години. Тези заседания трябва, доколкото е възможно, да се провеждат непосредствено преди или след редовните заседания на Комисията по генетични ресурси за прехрана и земеделие.

19.10. Специални заседания на Управителния орган се провеждат, когато Управителният орган прецени за необходимо или при писмено искане на някоя договаряща се страна, при условие че искането е подкрепено от най-малко една трета от договарящите се страни.

9.11. Управителният орган избира свой Председател и Заместник-председател (общо наричани Бюро), в съответствие с процедурните правила.

Член 20

Секретар

20.1. Секретарят на Управителния орган се назначава от Генералния директор на ФАО, с одобрението на Управителния орган. Секретарят е подпомаган от необходимия за целта персонал.

20.2. Секретарят изпълнява следните функции:

- а) Урежда и осигурява административна помощ за заседанията на Управителния орган и за всички помощни органи, които могат да бъдат създадени;
- б) Помага на Управителния орган в осъществяване на функциите му, включително изпълнение на определени задачи, каквито Управителният орган може да реши да му възложи;
- в) Отчита се за дейностите си пред Управителния орган;

20.3. Секретарят съобщава на всички Договарящи страни и на Генералния директор:

- а) решенията на Управителния орган в срок от 60 дни след приемането им;
- б) информация получена от Договарящи страни в съответствие с разпоредбите на настоящия договор;

20.4. Секретарят предоставя документация за заседанията на Управителния орган на шестте езика на Обединените нации;

20.5. В работата по постигане целите на настоящия договор, Секретарят сътрудничи с други организации и органи по договори, включително и по-специално, със Секретариата на Конвенцията за биологично разнообразие.

Член 21

Спазване на разпоредбите

На първото си заседание, Управителният орган разглежда и одобрява съгласувани и ефективни процедури и оперативни механизми, за да гарантира спазване на разпоредбите на настоящия договор и да се заеме с въпроси, свързани с неспазване на разпоредбите. Тези процедури и механизми включват наблюдение и даване на съвет или предоставяне на помощ, включително

правен съвет или, при необходимост, правна помощ, и по-специално на развиващите се страни и страни с икономики в преход.

Член 22

Уреждане на спорове

22.1. В случай на спор между Договарящи страни във връзка с тълкуването или прилагането на настоящия договор, страните следват да търсят решения чрез преговори.

22.2. Ако не постигнат споразумение чрез преговори, заинтересованите страни могат съвместно да потърсят добри услуги на трета страна или да я помолят за посредничество.

22.3. При ратифициране, приемане, одобряване или присъединяване към настоящия договор, или по всяко време впоследствие, договаряща се страна заявява в писмен вид пред депозитара, че поради нерешен спор по член 22.1 или член 22.2 по-горе, приема за задължителни едно от следните или следните средства за решаване на спор:

- а) арбитраж в съответствие с процедурата предвидена в Част I на приложение II към настоящия договор;
- б) отнасяне на спора до Международния съд.

22.4. Ако, в съответствие с член 22.3 по-горе, страните по спора не са приели една и съща процедура или изобщо никаква процедура, спорът се решава чрез помирение в съответствие с Част 2 на приложение II от настоящия договор, освен ако страните не се споразумеят за друго.

Член 23

Изменения на Договора

23.1. Всяка от договарящите се страни може да предлага изменения на настоящия договор.

23.2. Измененията на настоящия договор се приемат на заседания на Управителния орган. Секретарят съобщава текста на предложено изменение на договарящите се страни най-малко шест месеца преди заседанието, на което се прави предложение за приемането му.

23.3. Всички изменения на настоящия договор се правят само с консенсус на договарящите се страни, присъстващи на заседанието на Управителния орган.

23.4. Всяко изменение, прието от Управителния орган, влиза в сила при договарящите се страни, които са го ратифицирали, приели или одобрили на 90-тия ден след депозиране на инструментите за ратификация, приемане или одобрение от две трети от договарящите се страни. Впоследствие изменението влиза в сила за всяка друга договаряща се страна на 90-тия ден след депозирането от нейна страна на инструментите ѝ за ратификация, приемане или одобрение на изменението.

23.5. По смисъла на настоящия член, инструмент, депозиран от организация членка на ФАО, не се счита за допълнителен към онези, които държавите членуващи в тази организация са депозирали.

Член 24

Приложения

24.1. Приложенията към настоящия договор съставляват неразделна част от него и препратка към настоящия договор представлява едновременно препратка към всяко от приложенията към него.

24.2. Разпоредбите на член 23, относно измененията към настоящия договор, се отнасят и до измененията на приложенията.

Член 25

Подписване

Настоящият договор е открит за подписване при ФАО от всички членове на ФАО и от всички Държави, които не членуват във ФАО, но са членки на Организацията на обединените нации или на някоя от специалните ѝ агенции, или на Международната агенция за атомна енергия, от 3 ноември, 2001 г., до 4 ноември, 2002 г.

Член 26

Ратификация, приемане или одобрение

Настоящият договор подлежи да ратификация, приемане или одобрение от членовете на ФАО и нечленуващите в нея организации или държави, упоменати в Член 25. Инструментите за ратификация, приемане или одобрение се депозират при депозитара.

Член 27

Присъединяване

Настоящият договор е открит за присъединяване от страна на всички членки на ФАО и от всяка Държава, която не е член на ФАО, но е членка на Организацията на обединените нации или на някоя от специализираните ѝ агенции, или на Международната агенция за атомна енергия, от датата на която Договорът се закрива за подписи. Инструментите за присъединяване са депозирани при депозитара.

Член 28

Влизане в сила

28.1. В съответствие с разпоредбите на член 29.2, настоящият договор влиза в сила на 90-тия ден след депозиране на 40-тия инструмент за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване, при условие че най-малко 20 инструмента за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване са депозирани от членове на ФАО.

28.2. За всеки член на ФАО и всяка държава нечленуваща във ФАО, но членка на Организацията на обединените нации или на някоя от специализираните ѝ агенции, или на Международната агенция за атомна енергия, която ратифицира, приема, одобрява настоящия договор или се присъединява към него след депозирането, в съответствие с член 28.1, на 40-тия инструмент за ратифициране, приемане, одобрение или присъединяване, Договорът влиза в сила на 90-тия ден след депозирането на нейните инструменти за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване.

Член 29

Организации членки на ФАО

29.1. Когато депозира инструмент за ратификация, приемане, одобрение или присъединяване към настоящия договор, дадена организация членка на ФАО следва, в съответствие с разпоредбите на член II.7 от Устава на ФАО, да оповести всяка промяна в нейната декларация за компетентност, представена по член II.5 от Устава на ФАО, отнасяща се до разпределение на компетентността, която промяна може да е необходима във връзка приемане на настоящия договор. Договаряща се страна по настоящия договор може по всяко време да поиска от организация членка на ФАО, която е договаряща се страна, да предостави информация за това кой, настрана от организацията членка на ФАО и членуващите в нея държави, отговаря за решаване на всеки отделен въпрос, влизащ в обхвата на настоящия договор. Членуващата организация следва да представи тази информация в разумен срок.

29.2. Инструментите за ратификация, приемане, одобрение, присъединяване или оттегляне, депозирани от организация членка на ФАО, не се считат за допълнителни към онези, депозирани от държавите членуващи в тази организация.

Член 30

Възражения

По настоящия договор не се правят никакви възражения.

Член 31

Недоговарящи страни

Договарящите се страни следва да насърчават всеки член на ФАО или друга държава, която не е договаряща се страна по настоящия договор, да приемат Договора.

Член 32

Оттегляне

32.1. Всяка договаряща се страна има право по всяко време, две години след датата, на която настоящия договор е влязъл в сила за нея, да уведоми писмено депозитара за своето оттегляне от настоящия договор. Депозитара незабавно информира всички Договарящи страни.

32.2. Оттеглянето влиза в сила една година след датата на получаване на известието.

Член 33

Прекратяване

33.1. Настоящият договор автоматично се прекратява в случай че, и когато, в резултат на оттегляния, броят на договарящите се страни спадне под 40, освен ако останалите Договарящи страни единодушно решат друго.

33.2. Депозитарът информира всички останали договарящи страни, когато броят на договарящите се страни е спаднал на 40.

33.3. В случай на прекратяване, разпореждането с авоарите се ръководи от финансови правила, приети от Управителния орган.

Член 34

Депозитар

Депозитар на настоящия договор е генералният директор на ФАО.

Член 35

Автентични текстове

Арабският, китайският, английският, френският, руският и испанският текст на настоящия договор са еднакво автентични.

Приложение I

СПИСЪК НА КУЛТУРИТЕ, ВЛИЗАЩИ В ОБХВАТА НА
МНОГОСТРАННАТА СИСТЕМА

Хранителни култури

Хлебни култури

Култура	Забележки	Род
Хлебно дърво	<i>Artocarpus</i>	Само хлебно дърво.
Зайча сянка лечебна	<i>Asparagus</i>	
Овес	<i>Avena</i>	
Цвекло	<i>Beta</i>	
Рапица	<i>Brassica et al.</i>	Включените родове са: <i>Brassica</i> , <i>Amoracia</i> , <i>Barbarea</i> , <i>Camelina</i> , <i>Crambe</i> , <i>Diploaxis</i> , <i>Eruca</i> , <i>Isatis</i> , <i>Lepidium</i> , <i>Raphanobrassica</i> , <i>Raphanus</i> , <i>Rorippa</i> , и <i>Sinapis</i> . Това включва маслодайни и зеленчукови култури като зеле, рапица, синап, горуха, дива горчица, черна ряпа и бяла ряпа. Изключва се видът <i>Lepidium meyenii</i> (маса)
грах	<i>Cajanus</i>	
Нахут	<i>Cicer</i>	
Цитрус	<i>Citrus</i>	Видовете <i>Poncirus</i> and <i>Fortunella</i> също са включени като подложка
Кокосов орех	<i>Cocos</i>	
Основни ароидни	<i>Colocasia</i> , <i>Xanthosoma</i>	Основните ароидни включват колоказия, ядивна колоказия и видовете колоказия <i>dasheen</i> и <i>tannia</i>
Морков	<i>Daucus</i>	
Ямс	<i>Dioscorea</i>	
Източно индийска житна трева	<i>Eleusine</i>	
Ягода	<i>Fragaria</i>	
Слънчоглед	<i>Helianthus</i>	
Ечемик	<i>Hordeum</i>	
Батат (сладък картоф)	<i>Ipomoea</i>	
Фуражен грах	<i>Lathyrus</i>	
Леща	<i>Lens</i>	
Ябълка	<i>Malus</i>	
Маниока	<i>Manihot</i>	Само <i>Manihot esculenta</i> .
Банан/банан за готвене	<i>Musa</i>	Освен <i>Musa textili</i> .
Ориз	<i>Oryza</i>	
Американско просо	<i>Pennisetum</i>	
Фасул	<i>Phaseolus</i>	Освен <i>Phaseolus polyanthus</i>
Грах	<i>Pisum</i>	
Ръж	<i>Secale</i>	
Картоф	<i>Solanum</i>	Включен е Подвид <i>Tuberosa</i> , без <i>Solanum phureja</i> .
Син домат	<i>Solanum</i>	Включен е Подвид <i>Melongena</i>
Сорго	<i>Sorghum</i>	
Трипикале	<i>Triticosecale</i>	
Пшеница	<i>Triticum et al.</i>	Включително <i>Agropyron</i> , <i>Elymus</i> , и <i>Secale</i> .
<i>Faba Bean/Vetch</i>	<i>Vicia</i>	
<i>Cowpea et al.</i>	<i>Vigna</i>	

Царевича	<i>Zea</i>	Без <i>Zea perennis</i> , <i>Zea diploperennis</i> , и <i>Zea luxurians</i>
----------	------------	---

Фуражи

Родове	Видове
Бобови фуражи	
<i>Astragalus</i> (Сграбиче нахутово / Нахутов клин)	<i>chinensis, cicer, arenarius</i>
<i>Canavalia</i>	<i>ensiformis</i>
<i>Coronilla</i> (Зайчина)	<i>varia</i>
<i>Hedysanum</i>	<i>coronarum</i>
<i>Lathyrus</i> (Секирче)	<i>cicera, ciliolatus, hirsutus, ochrus, odoratus, sativus</i>
<i>Lespedeza</i> (Леспедеза)	<i>cuneata, striata, stipulacea</i>
<i>Lotus</i> (Звездан)	<i>corniculatus, subbiflorus, uliginosus</i>
<i>Lupinus</i> (Лупина)	<i>albus, angustifolius, luteus</i>
<i>Medicago</i> (Люцерна)	<i>arborea, falcata, sativa, scutellata, rigidula, truncatula</i>
<i>Melilotus</i> (Комуніка)	<i>albus, officinalis</i>
<i>Onobrychis</i> (еспарзет)	<i>viciifolia</i>
<i>Ornithopus</i> (Серадела)	<i>sativus</i>
<i>Prosopis</i>	<i>affinis, alba, chilensis, nigra, pallida</i>
<i>Pueraria</i> (Пурарія)	<i>phaseoloides</i>
<i>Trifolium</i> (Детелина)	<i>Alexandrinum, alpestre, ambiguum, angustifolium, arvense, agrocicerum, hybridum, incarnatum, pratense, repens, resupinatum, rueppellianum, semipilosum, subterraneum, vesiculosum</i>
Тревни фуражи	
<i>Andropogon</i> (Садина, белизма)	<i>gayanus</i>
<i>Agropyron</i> (Пирей)	<i>cristatum, desertorum</i>
<i>Agrostis</i> (Полевица)	<i>stolonifera, tenuis</i>
<i>Alopecurus</i> (Класица)	<i>pratensis</i>
<i>Arrhenatherum</i> (Райграс)	<i>elatius</i>
<i>Dactylis</i> (Главица)	<i>glomerata</i>
<i>Festuca</i> (Власатка)	<i>arundinacea, gigantea, heterophylla, ovina, pratensis, rubra</i>
<i>Lolium</i> (злушниця, райграс)	<i>hybridum, multiflorum, perenne, rigidum, temulentum</i>
<i>Phalaris</i> (Канарено семе)	<i>aquatica, arundinacea</i>
<i>Phleum</i> (Тимотеїка)	<i>pratense</i>
<i>Poa</i> (Ливадина)	<i>alpina, annua, pratensis</i>
<i>Tripsacum</i>	<i>laxum</i>
Други фуражи	
<i>Atriplex</i>	<i>halimus, nummularia</i>
<i>Salsola</i> (Вьлмо)	<i>vermiculata</i>

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЧАСТ I

АРБИТРАЖ

Член 1

Страната ишец информира Секретаря, че страните по спора отиват на арбитраж, в съответствие в с член 22. В съобщението се посочва предметът на арбитража и, по-специално, се включват членовете от настоящия договор, чието тълкуване или прилагане е предмет на спора. В случай, че страните по спора не се споразумеят по предмета на спора преди назначаването на Председател на трибунала, предметът на спора се определя от арбитражният трибунал. Секретарят изпраща така получената информация до всички Договарящи страни по настоящия договор.

Член 2

1. В случай на спорове между две страни по спора, арбитражният трибунал е тричленен. Всяка от страните по спора назначава арбитър и така назначените двама арбитри по общо споразумение определят третия арбитър, който става председател на трибунала. Последният не следва да е поданик на нито една от страните по спора, да е с местожителство на тяхна територия, да е на работа при тях, нито да се е занимавал/а с това дело в качеството си на каквото и да било друго длъжностно лице.
2. В спорове между повече от две Договарящи страни, страните по спора, споделящи един и същ интерес, назначават по съвместно споразумение един арбитър.
3. Всяко свободно работно място следва да се запълва по начина предвиден за първоначалното назначение.

Член 3

1. Ако председателят на арбитража не бъде определен в срок от два месеца след назначаването на втория арбитър, генералният директор на ФАО, по искане на страна по спора, определя председателя в срок от допълнителни два месеца.
2. Ако една от страните по спора не назначи арбитър в срок от два месеца след получаване на искането, другата страна има право да информира генералния директор, който прави назначението в допълнителен двумесечен период.

Член 4

Арбитражният трибунал приема решенията си в съответствие с разпоредбите на настоящия договор и с международното право.

Член 5

Арбитражният трибунал определя свои собствени процедурни правила, освен ако страните по спора не се договорят за друго.

Член 6

Арбитражният трибунал може, по искане на една от страните по спора, да препоръча важни временни мерки за защита.

Член 7

Страните по спора следва да подпомагат работата на арбитражния трибунал и, по-специално, използвайки всички средства на тяхно разположение, следва:

- а) да му предоставят цялата свързана с въпроса документация, информация и услуги; и
- б) при необходимост да го упълномощават да призовава свидетели или експерти и да приема техните доказателства.

Член 8

Страните по спора и арбитрите са длъжни да запазват конфиденциалността за всяка информация, поверена им по време на процесуалните действия на арбитражния трибунал.

Член 9

Освен ако арбитражният трибунал не реши друго, поради специалните обстоятелства на делото, разходите на трибунала се поемат поравно от страните по спора. Трибуналят вписва всички свои разходи и представя окончателен отчет за тях на страните по спора.

Член 10

Всяка договаряща се страна с правен интерес в естеството на предмета на спора, който интерес може да бъде засегнат в делото, има право да се намеси в делото със съгласието на трибунала.

Член 11

Трибуналят разглежда делото и определя насрещните иски, възникнали пряко от предмета на спора.

Член 12

Решения както по процедурата, така и по същността на арбитражния трибунал се взимат с мажоритарния вот на всички негови членове.

Член 13

Ако една от страните по спора не се яви пред арбитражния трибунал или не защити своя иск, другата страна може да поиска от трибунала да продължи делото и да вземе своето решение. Отсъствие на страна по спор или неуспех на страна по спор да се защити иска си не представлява пречка за делото. Преди да постанови окончателното си решение, арбитражният трибунал следва да се увери дали искът е добре фактически и правно обоснован.

Член 14

Трибуналът постановява окончателното си решение в срок от пет месеца от датата на която е напълно конституиран, освен ако не счете за необходимо да удължи крайния срок с период от време ненадвишаващ пет допълнителни месеца.

Член 15

Окончателното решение на арбитражния трибунал следва да се ограничава в рамките на предмета на спора и да изтъква причините, на които се основава. В него се съдържат имената на членовете, които са участвали, и датата на произнасяне на окончателното решение. Всеки член на трибунала може да приложи отделно или особено мнение към окончателното решение.

Член 16

Отсъденото решение е задължително за страните по спора. То не може да се обжалва, освен ако страните по спора не са се договорили предварително за процедура по обжалване.

Член 17

Разногласие, възникнало между страните по спора във връзка с тълкуване на начина на прилагане на окончателното решение, може да се представи от всяка от страните по спора за решаване от арбитражния трибунал, който е взел решението.

ЧАСТ 2

ПОМИРЕНИЕ

Член 1

При поискване от една от страните по спора се създава помирителна комисия. Освен ако страните по спора не са се договорили за друго, комисията следва да бъде петчленна, по двама члена назначени от всяка от заинтересованите страни и Председател, избран съвместно от тези членове.

Член 2

В спорове между повече от две Договарящи страни, страните по спора, споделящи един и същ интерес, назначават по съвместно споразумение своите членове на комисията. Когато две или повече страни по спор имат различни интереси, или съществува несъгласие по въпроса дали споделят един и същ интерес, те назначават своите членове поотделно.

Член 3

Ако в срок от два месеца от датата на искането за създаване на помирителна комисия страните по спора не направят назначения, Генералният директор на ФАО, по молба на

страната по спора, която е отправила искането, прави тези назначения в рамките на допълнителен двумесечен период.

Член 4

Ако Председателят на помирителната комисия не бъде избран в срок от два месеца от назначаването на последния член на комисията, Генералният директор на ФАО определя Председател, в случай, че страна по спора поиска това, в рамките на допълнителен двумесечен период.

Член 5

Помирительната комисия взема решения с мажоритарен вот на своите членове. Ако страните по спора не се договорят за друго, тя определя своята собствена процедура. Тя дава предложение за решаване на спора, което страните следва добросъвестно да разгледат.

Член 6

Несъгласие по въпроса дали помирителната комисия е компетентна се решава от комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ Б

Инструмент за одобрение на Международния договор за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие

Съветът на Европейския съюз се позовава на Международния договор за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие, приет на 31-та сесия на Конференцията на ФАО, проведена през ноември, 2001 г., и информира Генералния директор на Организацията на Обединените нации по прехрана и земеделие, че с настоящото Европейската общност одобрява гореспоменатия Договор, в съответствие с член 26, и се ангажира да спазва неговите разпоредби.

Дата [...]

ПРИЛОЖЕНИЕ В

Декларации на Европейската общност

Към инструмента за одобрение, депозиран при генералния секретар на ФАО, се прилагат следните декларации:

1. „Европейската общност тълкува член 12.3г от Международния договор за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие по начин, по който се признава, че растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие или техни части, или компоненти, които са били изменени, могат да бъдат обект на права върху интелектуална собственост, при условие че са спазени критериите, свързани с такива права.”
2. „В съответствие с разпоредбите на член II.7 от Устава на ФАО, Европейската общност заявява, че нейната декларация за компетентност, представена на ФАО на 4 октомври, 1994 г., по член II.5 от Конституцията на ФАО, продължава да се прилага във връзка с приемането от нейна страна на Международния договор за растителни генетични ресурси за прехрана и земеделие.”
3. „В съответствие с разпоредбите на член 22.3, Европейската общност декларира, че за спор, който не е решен според изискванията на член 22.1 или член 22.2, тя приема за задължителни разпоредбите на член 22.3, буква а) за решаване на спора.”